

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118205804
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3118205804.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti V. a to: V. a V., bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny C., deti rodičov: matky J., štátnej občianky Slovenskej republiky, bytom Q. právne zastúpenej P. a otca V., štátneho občana Slovenskej republiky, bytom A., právne zastúpeného Q., o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 24. septembra 2020, č. k. 31P/135/2018-253, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. rozhodol tak, že otec maloletých detí je povinný prispievať za obdobie od 21.06.2018 do 16.09.2019 na výživu pre maloletú V. sumou 150,- Eur mesačne a na výživu pre maloletú V. sumou 120,- Eur mesačne. Výrokom II. zároveň rozhodol, že dlh na výživnom za obdobie od 21.06.2018 do 16.09.2019 pre maloletú V. vo výške 1.235,- Eur a pre maloletú V. vo výške 990,- Eur je otec povinný splácať popri bežnom výživnom k rukám matky, pre maloletú V. v mesačných splátkach po 35,- Eur a pre maloletú V. v mesačných splátkach po 28,- Eur, s účinnosťou od nasledujúceho mesiaca po právoplatnosti rozsudku až do úplného vyrovnania tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Výrokom III. o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že matka mal. detí svojím návrhom žiadala, aby súd otca detí zaviazal povinnosťou prispievať na výživu staršej dcéry sumou 200,- Eur a na výživu mladšej dcéry sumou 150,- Eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu, t. j. od 21.06.2018 dôvodiac, že deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré v čase podania návrhu síce trvalo, avšak prebiehalo konanie o rozvod manželstva, pričom s otcom detí nežijú v spoločnej domácnosti odo dňa 22.05.2018, kedy sa otec voči nej dopustil trestného činu nebezpečného vyhrážania, za čo bol aj právoplatne odsúdený. Otec mal. detí nesúhlasil s určením výživného od 21.06.2018, nakoľko uplynula dlhá doba a súd by takto rozhodoval aj o zameškanom výživnom, čo by pre neho bolo likvidačné. Poukázal na to, že matkou žiadané výživné nie je v jeho schopnostiach a možnostiach. Ak by súd rozhodoval o zameškanom výživnom od podania návrhu, poukazuje na to, že tento finančný dlh nevznikol jeho úmyselným zavinením, čo by súd pri rozhodovaní mal zohľadniť. Výživné je schopný matke doplatiť v splátkach po 30,- Eur popri bežnom výživnom. Kolíznym opatrovníkom navrhol vyhovieť návrhu matky v celom rozsahu a teda určiť výživné tak ako bolo určené pri rozvode manželstva s tým, aby boli z dlhu na výživnom odrátané sumy, ktoré otec už zaplatil.

3. Vykonaným dokazovaním bolo súdom zistené, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 26P/116/2018-427 zo dňa 04.09.2019, ktorým bola zároveň schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec detí sa zaviazal povinnosťou prispievať na výživu staršej dcéry sumou 150,- Eur mesačne a na výživu mladšej dcéry sumou 120,- Eur mesačne, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.09.2019. Neodkladným opatrením boli obe maloleté deti ponechané v osobnej starostlivosti matky a otec detí bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu staršej dcéry sumou 80,- Eur mesačne a na výživu mladšej dcéry sumou 60,- Eur mesačne, ktoré uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.10.2018. Matka detí navrhovala, aby súd určil rovnaké výživné na maloleté deti tiež na čas do rozvodu, ako bolo určené v konaní o rozvod manželstva. Za rozhodné obdobie otec na výživnom na staršiu dcéru zaplatil sumu 990,- Eur, pričom pri výške výživného 150,- Eur by mal zaplatiť 2.225,- Eur, teda tu vznikol nedoplatok 1.235,- Eur, ktorý matka žiada splácať po 35,- Eur mesačne. Pokiaľ ide o mladšiu dcéru, za rozhodné obdobie otec na ňu zaplatil výživné vo výške 790,- Eur, pričom pri výške výživného 120,- Eur mal zaplatiť 1.780,- Eur, teda tu vznikol nedoplatok 990,- Eur, ktorý matka žiada splácať po 28,- Eur mesačne. Matka poukázala na to, že z potvrdenia o príjme otca vyplýva, že jeho príjem bol 915,68 Eur, zvýšené náklady na cestu do zamestnania si otec spôsobil sám a to tým, že bol rozhodnutím súdu odsúdený za skutok nebezpečného vyhrážania, ktorého sa dopustil voči matke detí, pričom mu bolo uložené obmedzenie priblížiť sa k matke detí na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov. Pokiaľ ide o úvery otca, tieto taktiež nemajú prednosť pred výživným a navyše nie je pravda, že tieto úvery boli použité do BSM. Matka ďalej uviedla, že ona spláca hypotéku na byt vo výške 216,- Eur, ešte musí uhradiť cca 9.000,- Eur. Matka rozhodnom období bola zamestnaná na Y. v C. ako odborný radca s príjmom 840,- Eur netto, poberala rodinné prídavky, uplatňovala si daňový bonus a iný príjem nemala, bývala s deťmi v byte, ktorý je v BSM, uhrádzala náklady 215,95 Eur hypotéku a cca 200,- Eur. Poukázala na to, že otec si úver zobral bez jej vedomia a tieto prostriedky použil na nákup motoriky, ktorú napísal na kamaráta. Uviedla, že v rozhodnom období ju podporovali finančne rodičia. Bola registrovaná v spoločnosti P., avšak objednávala si odtiaľ tovar iba pre svoju potrebu a potrebu svojej rodiny. Podľa otca výživné do rozvodu manželstva nemožno automaticky stotožňovať s výškou výživného po rozvode. Otec navrhol matke uzatvorenie rodičovskej dohody, na základe ktorej by na staršiu dcérou prispieval za rozhodné obdobie sumou 100,- Eur a na mladšiu dcéru sumou 90,- Eur. Poukázal na to, že aj súd pri neodkladnom opatrení vychádzal z možností otca, keď mu určil výživné na obe deti vo výške 140,- Eur. Otec matkou požadované výživné nie je schopný platiť, pretože v rozhodnom období dňa 25.05.2018 zostal bez bývania, musel sa presťahovať k svojim rodičom a teda mal zvýšené výdavky s dochádzkou do zamestnania, a to vo výške 250,- Eur mesačne, chodiť do práce hromadnou dopravou by mu trvalo štyri hodiny denne. Rodičom prispieval na bývanie sumou 150,- Eur mesačne. V čase rozvodového konania otec bol zamestnaný u zamestnávateľa A.. a dosahoval príjem 840,- Eur. V tom čase splácal úvery v celkovej výške cca 290,- Eur, pričom prostriedky z úverov boli použité do BSM. Otec poukázal na to, že k zásadnej zmene pomerov na začiatku rozhodného obdobia u neho došlo v tom, že zostal zo dňa na deň bez strechy nad hlavou, zostal trestne stíhaný vlastným zavinením, avšak zostal v pozícii, že sa musel postarať o úhradu záväzkov, aby neohrozil majetok rodiny, teda úverov. Podľa neho sa správal zodpovedne, keď nemohol ísť o prácu, aby mohol uhrádzať záväzky rodiny, ktoré by inak musela uhrádzať matka, a preto do práce dochádzal. Otec poprel, že by si kúpil motoriku, pretože už jednu mal, ktorú však bol donútený predať, aby mal na živobytie. Zmluvu o tom nemá, predal ju za cca 1.100,- Eur. V rozhodnom období otec pracoval ako technik opráv v spoločnosti A. s priemerným mesačným príjmom cca 915,- Eur netto. Iný príjem nemal. Bol právoplatne odsúdený a preto v rozhodnom období platil aj trovy právneho zastúpenia v súvislosti s trestným konaním. Otec nespochybnil matkou vyčíslený dlh na výživnom. Maloletá V. mala v rozhodnom období XX rokov, navštevovala X. ročník základnej školy, bola zdravá. Navštevovala súkromnú základnú školu s poplatkom 52,- Eur mesačne a jazykovú školu s poplatkom 160,- Eur polročne. V škole navštevovala dva krúžky s celkovými nákladmi 13,- Eur mesačne. Maloletá V. mala v tom čase X rokov a navštevovala materskú školu, za ktorú do decembra 2018 matka hradila poplatok cca 22,- Eur mesačne za stravu plus príspevok na ZRPŠ 5,- Eur mesačne. Navštevovala dva krúžky s celkovými nákladmi 11,- Eur mesačne. Navštevovala aj plavecký kurz za poplatok 54,- Eur.

4. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 62 ods. 1 - 5, § 65 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine, s odkazom na ktoré návrhu matky vyhovel. Dôvodil, že upravil výšku vyživovacej povinnosti tak, že prevzal výšku vyživovacej povinnosti z rozvodového konania stotožniac sa s názorom právnej zástupkyne matky, že otec si sám svojim subjektívnym konaním zapríčinil, že v

trestnom konaní bol právoplatne odsúdený, že si vykonával trest, následne mu bolo uložené obmedzenie priblížiť sa k matke na 5 metrov a tak musel dochádzať do zamestnania, s čím mal spojené zvýšené výdavky. Pokiaľ ide o úvery otca, výživné má prednosť pred takýmito výdavkami. Otec mal kartu E., bral si úvery, o ktorých počas spolužitia matka detí ani nevedela. V konaní nebolo preukázané, že by boli do rozvodového konania (v rozhodnom období), zistené také skutočnosti, ktoré by boli odôvodňovali inú výšku vyživovacej povinnosti, ako bola súdom určená. Otcovi zarátal už zaplatené výživné. Výšku dlhu otec nerozporoval a preto súd otcovi dovolil tento dlh splácať popri bežnom výživnom v zmysle výroku tohto rozsudku tak, aby dlh bol splatený do troch rokov (§ 217 ods. 2 a § 232 ods. 4 CSP). O trovách konania rozhodol za použitia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol otec prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, navrhujúc odvolaciemu súdu jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové dokazovanie. Vychádzajúc z obsahu odvolania namietal tak nesprávne skutkové ako aj právne závery, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, tiež nedostatočne zistený skutkový stav veci (odvolacie dôvody uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, tiež § 62 ods. 1 CMP). Poukazoval na to, že manželstvo rodičov detí bolo rozvedené rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť v septembri 2019, pričom predmetom konania je určenie výživného na deti do rozvodu, výška ktorého však už bola stanovená neodkladným opatrením, a to na mal. V. sumou 80,- Eur a V. sumou 60,- Eur mesačne, ktoré neodkladné opatrenie nadobudlo právoplatnosť 24.10.2018, čím podľa jeho názoru v rámci tohto rozhodnutia boli zohľadnené aj jeho vtedajšie aktuálne pomery. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z príjmu matky cca 840,- Eur netto a jeho príjmu cca 915,68 Eur netto, avšak nezohľadnil, že vzhľadom na situáciu, ktorá bola spôsobená nezhodami medzi ním a matkou, bol vykázaný z bytu, musel si nájsť bývanie, bolo mu odňaté právo užívať spoločný majetok, čím mu vznikli náklady na zabezpečenie bývania a znížili sa prostriedky, ktoré mohol použiť na iné účely. Náklady na bývanie za jednoizbový byt v F. boli 400,- až 500,- Eur mesačne a preto sa vrátil do domu svojich rodičov, ktorým prispieval sumou 150,- Eur mesačne a denne dochádzal do zamestnania, avšak autom, pretože iný dopravný prostriedok nebolo možné použiť, s poukazom na to, že vzdialenosť medzi F. a miestom jeho bydliska bola cca 130 km. Nepremáva tam vlak a ani autobus v potrebnom čase, takže by musel navyše ešte aj prestupovať z A. do W. A. a následne z W. do F., čo by bolo cca 1,5 až 2 hodiny cesty, čo nebolo reálne možné. Takto mu vznikli zvýšené náklady na cestovné cca 250,- Eur mesačne. Poukázal tiež na to, že do rozvodu manželstva uhradil spoločné úvery aj za manželku, čo odporuje záverom v rozhodnutí, že úvery neboli použité do BSM a majú prednosť pred výživným. Išlo o úvery z E.-u, bol za to zakúpený televízor, digitálny fotoaparát a ďalšie spotrebiče. Výška splátok úverov bola cca 290,- Eur mesačne. Tiež bola z toho zakúpená klimatizácia do bytu, kde žije matka s deťmi a suma 1.348,- Eur bola použitá na opravu vozidla, ktoré užíva a užívala matka detí. Takto náklady otca 150,- Eur na bývanie + 250,- Eur cestovné do práce + 290,- Eur mesačne úvery + 140,- Eur výživné určené neodkladným opatrením predstavovali spolu čiastku 830,- Eur, takže je zrejmé, že súd otca potrestal výškou výživného za trestné stíhanie a jeho rozhodnutie je subjektívne, bez prihliadnutia na jeho majetkové možnosti. Nemá to oporu v zákone, rozhodnutie je nehumánne, stavia ho do situácie, keď nie je schopný uhradiť bez ujmy na zdraví, či jeho právach výživné. Súd prevzal výšku výživného z rozhodnutia o rozvode, avšak nezdôvodnil, ako vo svetle ním uvedených výdavkov by objektívne mohol takéto výživné uhrádzať. Jeho správanie voči matke detí je možné síce považovať za nevhodné a odsudzovať, ale otec už zaň bol trestne postihnutý, v podmienenej dobe sa osvedčil a nie je dôvod, aby táto skutočnosť bola použitá súdom v prospech výživného na deti. Otcovi popri bežnom výživnom a splátkach zameškaného výživného nezostali na jeho potreby žiadne prostriedky, otec tiež potrebuje jesť, má náklady na hygienu, oblečenie, obutie, nehovoriac o tom, že sa chcel s deťmi stretávať, nemal však na to prostriedky. Navyše matka tvrdí, že v rozhodnom období ju podporovali rodičia. Táto pomoc mala byť súčasťou rozhodnutia a mala byť započítaná na výživné deťom. Výživné má spotrebný charakter, pričom vzhľadom k tomu, že tu sa určuje výživné spätne, je otázne, na aké účely by matka toto výživné použila, keďže nemôže mať už spotrebný charakter. Otec sa nestotožňuje ani s tvrdením matky o jej nulovom príjme od spoločnosti P., pretože matka počas ich spolužitia uvádzala, že má okruh zákazníčok, z čoho mala príjem. Otec rešpektuje rozsudok o výživnom z rozvodového konania a výživné plní. Výživné do rozvodu však považuje za neprimerané a nezohľadňujúce jeho príjmy, náklady, pomoc od starých rodičov matky, príjem od P.-u a subjektívne je trestom otca pri nezohľadnení jeho zvýšených nákladov. Aj v exekučnom konaní musí exekútor prihliadať na nepostihnuteľnú sumu v prospech dlžníka a nerieši jeho morálku, prípadne dôvod, prečo nastala exekúcia a dlh.

6. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhovala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Otcom uvádzaná skutočnosť, že mu vznikli náklady na bývanie v dôsledku toho, že po nezhodách s matkou musel odísť zo spoločného bydliska je skreslená. Faktom je, že otec detí bol dňa 22.05.2018 privolanou hliadkou polície vykázaný z ich spoločného bytu a následne bol právoplatne odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu C. zo dňa 25.05.2018 pod č.k. OT XX/XXXX-XX za prečin nebezpečného vyhrážania. V rámci tohto trestného rozkazu otcovi bola v trestnom konaní uložená povinnosť, spočívajúca v príkaze nepriblížiť sa k matke detí na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, obsah ktorého trestného rozkazu mu bol aj sudcom priamo oboznámený. Okrem toho otec bol už vylúčený z užívania spoločného bytu neodkladným opatrením Okresného súdu C. zo dňa 19.06.2019 pod č.k. 24C/5/2019-75, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 19.06.2019, z obsahu ktorého je rovnako zrejmé, že celá situácia nebola spôsobená nezhodami medzi rodičmi, ako sa to snaží otec bagatelizovať, ale jeho protiprávnym konaním, za ktoré bol právoplatne odsúdený v trestnom konaní a preto musel znášať dôsledky svojho protiprávneho konania. Poukazuje na to, že rozsudkom Okresného súdu C. č.k. 26P/116/2018-427 zo dňa 04.09.2019 bolo ich manželstvo rozvedené a bola schválená dohoda rodičov vo veci úpravy práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, ktorou sa zaviazal otec detí povinnosťou prispievať na výživu V. sumou 150,- Eur a V. sumou 120,- Eur mesačne, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.09.2019. Podľa názoru matky neexistuje žiaden právny dôvod na to, aby v tomto konaní, t.j. v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva, bolo určené výživné za obdobie od 21.06.2018 do 16.09.2019 v inej výške, keďže nebola zistená, resp. preukázaná, ale ani otcom tvrdená taká zmena pomerov, ktorá by to odôvodňovala.

7. Kolízny opatrovník nevyužil svoje právo písomne sa vyjadriť k podanému odvolaniu.

8. Krajský súd Trenčín ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote (§ 362 CSP) a má predpísané náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP), prihliadnuc i na prípadné vady konania (§ 67 CMP) a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) dospel k záveru, že toto je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť, pričom podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu a v podrobnostiach naň poukazuje.

9. Matka mal. detí sa podaným návrhom (po jeho čiastočnom späťvzatí a úprave) domáhala určenia vyživovacej povinnosti otca k mal. deťom a to na mal. V. vo výške 150,- Eur a mal. V. 120,- Eur mesačne s účinnosťou od 21. 06. 2018 (od podania návrhu) do 16.9.2019 (do doby právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva s otcom mal. detí) dôvodiac, že mal. deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo v priebehu tohto konania právoplatne rozvedené, od júla 2018 s otcom nežijú v spoločnej domácnosti a tento na výživu mal. detí v potrebnej výške neprispieva, pričom ona vzhľadom k jej pomerom nie je schopná zabezpečiť odôvodnené potreby mal. detí. Výšku mesačného výživného požadovala identickú, aká bola otcovi v prospech mal. detí určená v rozvode konaní.

10. Súd prvej inštancie návrhu na určenie výživného čo do základu aj výšky vyhovel, konštatujúc naplnenie zákonných predpokladov daných príslušnými ustanoveniami Zákona o rodine túto odôvodňujúcich s tým, že súčasne nedoplatok na zročnom výživnom vo výške 1.235,- eur v prospech mal. V. a vo výške 990,- eur v prospech mal. V., povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 35,- eur a 28,- eur spolu s bežným výživným k rukám matky mal. detí.

11. Odvolateľ (otec mal. detí) namieta, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nezohľadnil skutočnosť, že v dôsledku nezhôd s matkou mal. detí sa musel odsťahovať zo spoločnej domácnosti, čím sa mu zvýšili náklady v spojitosti s cestovným do práce, tiež, že platil spoločné pôžičky, neprihliadol na výšku jeho príjmu z ktorého nie je možné určené výživné bez ohrozenia jeho odôvodnených potrieb platiť. Tvrdí, že súd ho takto znova „potrestal“ za trestné stíhanie, ktoré bolo proti nemu vedené a neobjektívne mu výšku výživného určil. Namieta nesprávne skutkové a posúdiac obsah odvolania tiež právne závery na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, tiež nedostatočne zistený skutkový stav (dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, § 62 ods. 1 CMP).

12. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a

to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

13. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

14. Odvolací dôvod uvedený v ust. § 62 ods. 1 CMP je spojený s vyšetrovacou zásadou, ktorou je konanie vo veci starostlivosti súdu o mal. deti ovládané (§ 35 a § 36 CMP).

15. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s ust. § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP a existenciu takejto vady odvolateľ ani netvrdil.

16. V ďalšom posúdení rozhodujúcich skutočností, odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky otca ako neopodstatnené, bez opory v zistenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vychádzajúc pre potreby predmetu konania z dostatočne zisteného skutočného stavu veci, pri rešpektovaní vyšetrovacieho princípu (§ 35 a § 36 CMP) v dôsledku jeho správneho vyhodnotenia vyvodil z neho správne právne závery, vychádzajúc z ktorých posúdil správne výšku vyživovacej povinnosti otca (§ 61 ods. 1-5, § 65 ods. 1, 2, § 75 ods. 1 Zákona o rodine), ako aj splatnosť a výšku ročného výživného v rozhodnutí vymedzenom období (§ 77 ods. 1 Zákona o rodine, § 217 ods. 2, § 232 ods. 4 CSP) konštatujúc súlad výšky určenej vyživovacej povinnosti s komplexnými pomermi otca, ako aj odôvodnenými potrebami mal. detí s odkazom na dohodu rodičov uzatvorenú tiež v otázke vyživovacej povinnosti v konaní o rozvode manželstva. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil, v parametroch daných ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa súčasne stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach naň odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty posudzovanej veci spolu s právnymi závermi súdu prvej inštancie.

17. Nad rámec uvedeného, i keď všetky ťažiskové odvolacie námietky boli produkované pred súdom prvej inštancie a tento sa nimi zaoberal, odvolací súd nad rámec toho vo vzťahu k nim uvádza:

18. Podľa článku 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností, až keď nedôjde k dohode rodičov, rozhodne súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa.

19. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia, prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť, pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine). Pri

určení výživného, prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný, vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Ak sa zmenia pomery, možno zmeniť dohody a súdne rozhodnutia o výživnom (§ 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine).

20. Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, ustanovením § 62 Zákona o rodine, v spojení s čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, je na jednej strane garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a na druhej strane garantované právo deťom na rodičovskú starostlivosť a výchovu, ktoré právo v sebe zahŕňa okrem iného aj zabezpečenie zo strany rodičov všetkých podmienok materiálnej, aj nemateriálnej povahy, aby sa dieťa mohlo riadne vyvíjať. Podľa Dohovoru o právach dieťaťa, má každé dieťa právo na životnú úroveň nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný, mravný a sociálny rozvoj. Vyživovacia povinnosť rodičov, prostredníctvom ktorej sa uvedené právo detí naplňa, má niekoľko foriem, môže byť plnená osobnou starostlivosťou, alebo tiež poskytovaním vecných plnení, napríklad zakupovaním stravy, nákupom ošatenia, zabezpečovaním zdravotnej starostlivosti a podobne. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, je vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťa, ktoré však nezahŕňajú len náklady na základné životné potreby (bývanie, strava, ošatenie), ale aj náklady na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa - vzdelávania, kultúrne a športové aktivity závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa, ktoré si dieťa samé nemôže zabezpečiť, keďže nie je schopné samé sa živiť, tieto sú však limitované z hľadiska ich vynakladania reálnymi možnosťami oboch rodičov. Súd zohľadňuje pri posudzovaní výživného aj výkon osobnej starostlivosti o dieťa, ktorým sa kompenzuje výživné vo finančnom vyjadrení a tiež nárast životných nákladov vo svetle tzv. valorizačnej klauzuly, ako aj právo mal. detí podieľať sa na životnej úrovni povinného rodiča. V súlade s právami dieťaťa, Zákon o rodine vytvoril mechanizmy, ktoré majú zabezpečiť, že bude možné zistiť čo najobjektívnejšie možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodiča, súčasne prihladnúť na správanie povinného rodiča definované v ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

21. Matka požaduje určiť vyživovaciu povinnosť otca za obdobie od 21.06.2018 do doby právoplatného rozhodnutia o rozvode ich manželstva, t. j. do 16.09.2019.

22. Vykonaným dokazovaním v posudzovanej veci bolo zistené, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 26P/116/2018-427 zo dňa 04.09.2019. Týmto rozsudkom bola zároveň schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec detí sa zaviazal povinnosťou prispievať na výživu staršej dcéry sumou 150,- Eur mesačne a na výživu mladšej dcéry sumou 120,- Eur mesačne. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.09.2019. Uvedenému rozhodnutiu predchádzalo uznesenie Krajského súdu v Trenčíne pod č. k. 4CoP/47/2018-173 zo dňa 08.10.2018, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým obe maloleté deti boli ponechané v osobnej starostlivosti matky a otec detí bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu staršej dcéry sumou 80,- Eur mesačne a na výživu mladšej dcéry sumou 60,- Eur mesačne, ktoré uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.10.2018.

23. Z vykonaného dokazovania vyplýva a medzi účastníkmi v priebehu konania ani sporným nebolo, že otec maloletých detí počas manželstva a spolužitia rodičov, bol po predchádzajúcich nezhodách s matkou dňa 22.05.2018 privolanou hliadkou polície vykázaný z ich spoločného bytu a následne bol trestným rozkazom vydaným Okresným súdom Trenčín zo dňa 25.05.2018 č.k. 0T/89/2018-42 uznaný zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b/ Trestného zákona, s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ a § 127 ods. 5 Trestného zákona, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov s odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 1 roka a súčasne mu bola uložená povinnosť podľa § 51 ods. 1 - 4 písm. a/, i/ Trestného zákona nepriblížiť sa k matke maloletých detí na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, k naplneniu ktorého protiprávneho konania došlo tým, že dňa 22.05.2018 tento v ich spoločnom byte sa mal svojej manželke (matke detí) vyhrážať, vulgárne jej nadávať spôsobom, že to mohlo vzbudiť u nej dôvodnú obavu z takéhoto konania o to viac, že sa ho dopustil na chránenej blízkej osobe. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.05.2018. Odo dňa vykázaní otca zo spoločného bytu nežijú rodičia maloletých detí v spoločnej domácnosti.

24. Pre potreby rozvodového konania, resp. v rámci neho pre potreby rozhodovania o výške vyživovacej povinnosti (v tomto zmysle tiež uzatvorenej a schválenej rodičovskej dohody o výške výživného) boli rozhodujúce pomery na strane všetkých účastníkov existujúce v čase rozhodovania súdu a tiež vzťahujúce sa k obdobiu 12 mesiacov pred schválením rodičovskej dohody, t.j. pred 04.09.2019. V uvedenom období, ako vyplýva z pripojeného rozvodového spisu, staršia dcéra V. navštevovala X. stupeň základnej školy, mladšia V. navštevovala predškolské zariadenie. Rodičia maloletých detí už nežili v spoločnej domácnosti, otec žil u svojich rodičov (tiež žije naďalej podľa jeho tvrdenia), pričom v priebehu konania pred súdom prvej inštancie tvrdil, že týmto na bývanie ničím neprispieva, pretože mu to na to príjem vzhľadom k jeho výdavkom nepostačuje. V odvolacom konaní tvrdí, že im prispieva na bývanie a stravu čiastkou 150,- Eur mesačne. Ďalej otec tvrdí v období od rozpadu spoločnej domácnosti (teda období rozhodnom tiež pre určenie výšky výživného v rozvodovom konaní) výdavky na cestovné do práce, ktoré je vzdialené od miesta bydliska jeho rodičov, vo výške 250,- Eur mesačne. Otec za prácou dochádza z miesta bydliska rodičov v A. do F. Priemerný mesačný netto príjem otca v rozhodnom období predstavoval 915,68 Eur. Tvrdí, že mesačne spláca úvery vo výške 290,- Eur, ktoré prostriedky mali byť použité pre potreby rodiny v rámci trvania BSM. Priemerný mesačný netto príjem matky v rozhodnom období je 840,- Eur netto mesačne, spolu s deťmi býva v byte, ktorý je v BSM rodičov a spláca mesačne hypotéku na tento byt vo výške 215,95 Eur. Náklady spojené s užívaním bytu predstavujú cca 200,- Eur mesačne. Obdobím rozhodným z hľadiska pomerov účastníkov pre potreby rozhodovania o výške výživného v tomto konaní je obdobie cca 12 mesiacov pred počiatkom rozhodného obdobia, t.j. od 21.06.2017 do 21.06.2018. Vychádzajúc z listinných dokladov, ktoré sú súčasťou spisu, boli pomery účastníkov prakticky identické ako v rokoch 2018 a 2019 (teda období rozhodujúcim pre posúdenie výšky výživného v rozvodovom konaní), obaja rodičia ako v súčasnosti aj vtedy, mali len tieto dve vyživovacie povinnosti k deťom pochádzajúcim z manželstva, ktoré aj v uvedenom období navštevovali mladšie dieťa predškolské zariadenie a staršie druhý stupeň základnej školy, mali identické náklady na splácanie pôžičiek, ich príjem bol prakticky identický (nevýznamne u oboch nižší), avšak, keďže v tom čase žili v spoločnej domácnosti až do mája 2018, otec v tom čase nemal ním tvrdené výdavky na dochádzku do zamestnania cca 250,- Eur mesačne.

25. Vyhodnotením všetkých vyššie uvedených rozhodujúcich skutočností, odvolací súd dospel k záveru, že súdom prvej inštancie určené výživné zo strany otca v prospech oboch mal. detí je potrebné vo svetle uzatvorenej dohody rodičov mal. detí o výške výživného (a jej následnému schváleniu súdom) v konaní o rozvod manželstva rodičov mal. detí a úpravu práv a povinností k nim na čas po rozvode, považovať za súladné so zodpovedajúcim podielom otca na nákladoch daných vekom a odôvodnenými potrebami mal. detí, a zodpovedajúce tiež limitom daným osobnými, majetkovými a finančnými možnosťami otca ako povinného rodiča, s akcentom tiež na skutočnosť, že zo strany matky je vyživovacia povinnosť vo finančnom vyjadrení kompenzovaná výkonom jej osobnej starostlivosti o mal. deti, a v konečnom dôsledku zohľadňujúce aj právo detí participovať na životnej úrovni otca, ako povinného rodiča.

26. Kritéria pre určenie výživného v prospech mal. detí a z nich plynúce teoretické východiská, sú definované ust. § 65 ods. 1-5 Zákona o rodine a mechanizmy ochrany mal. detí pred konaním povinného rodiča spôsobilým k dopadu na riadne plnenie vyživovacej povinnosti sú definované ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Z ust. 78 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva zásada, že úprava výživného sa deje vždy podľa stavu, ktorý tu je v dobe, kedy je rozhodnutie vydané. Môže dôjsť k zmene potrieb oprávneného, najmä v súvislosti s vekom, typom a stupňom školy, ktorú mal. deti navštevujú, ale môže nastať aj zmena v možnostiach povinného plniť vyživovaciu povinnosť v určenom rozsahu, napríklad v dôsledku vzrastu, alebo poklesu jeho príjmu, nárastu odôvodnených nákladov, po prípade v dôsledku zúženia alebo rozšírenia okruhu osôb, ku ktorým má rodič vyživovaciu povinnosť. Musí ísť však o zmenu závažnejšieho charakteru a zmena sa musí týkať navyiac skutočností, na ktorých je založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu. Súadne rozhodnutie je možné takto zmeniť od zmeny pomerov aj za dobu minulú. Inak pre rozhodnutie o výživnom v dôsledku niektorej zmeny platia tie zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného.

27. I keď formálne v posudzovanej veci je výrokom napadnutého súdneho rozhodnutia formulované (samozrejme správne) určenie vyživovacej povinnosti otcovi vzťahujúcej sa k obdobiu cca 15 mesiacov, ktoré predchádza právoplatnému určeniu výživného v rozvodovom konaní, v princípe je potrebné adekvátnosť výšky výživného v tomto konaní posudzovať vo svetle prípustnosti jej zmeny za obdobie minulé (do rozvodu) v kolízii s pomermi na strane účastníkov existujúcimi v období, ku ktorému by sa takáto otcov požadovaná zmena mala viazať (resp. 12 mesiacov pred týmto obdobím), ktoré by tak pre

opodstatnenosť požiadavky otca (pokiaľ žiadal určiť výživné pred rozvodom nižšie ako pri rozvode), museli byť zásadne odlišné (či už na strane mal. detí, otca, či matky) od tých, ktoré existovali na strane účastníkov v čase uzatvorenia a následného schválenia dohody o výživnom v rozvodovom konaní, resp. v období 12-tich mesiacov, ktoré im predchádzali. Pokiaľ by totiž súd nemal za preukázanú takúto zmenu pomerov (v danej veci existujúcu v minulom rozhodnom období, ktoré bolo východiskom tiež pre určenie výživného v rozvodovom konaní) a rozhodol by o inej výške vyživovacej povinnosti, v princípe by neprípustne preskúmaval a reparaoval právoplatné súdne rozhodnutie o výške výživného vydané v rozvodovom konaní. Vychádzajúc z uvedeného, tak odlišná výška vyživovacej povinnosti v období jedného roka pred rozvodom a po rozvode manželstva, pri nepreukázaní závažnejšej zmeny v tom čase v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku a k nim viažucimi sa obdobiami rozhodnými pre zisťovanie pomerov, by bola neudržateľná. Pokiaľ by súd nemal za preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene (v podmienkach danej veci o nižšom) výživnom, šlo by vlastne, ako odvolací súd uviedol už vyššie o neprípustné preskúmanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia.

28. Okolnosti posudzovanej veci však v prospech otcom požadovanej zmeny vyživovacej povinnosti, za obdobie pred rozvodom manželstva vo svetle vyššie uvedených teoretických východísk rozhodne nenasvedčujú. Je potrebné si totiž uvedomiť, že dôsledkom právoplatne vyriešenej otázky výšky vyživovacej povinnosti v rozvodovom konaní je (čo dopadá plne aj na súdom schválenú dohodu rodičov v tejto otázke), že bez ohľadu na okolnosti jej uzatvorenia, či v tom čase existujúce pomery na strane oboch rodičov (či už príjmy, výdavky, počet vyživovacích povinností, či výšku nákladov na odôvodnené potreby maloletých detí), sa takto určené výživné bez možnosti následnej revízie jeho správnosti z hľadiska toho, či týmto určujúcim kritériám zodpovedá, považuje za s nimi plne súladné, čo reálne znamená, že pri akomkoľvek následnom určovaní, či zmene vyživovacej povinnosti, tak za obdobie minulé (uvedenému rozhodnutiu predchádzajúce), ako aj za obdobie nasledujúce, bude môcť súd jedine z nich vychádzať a len s nimi porovnávať prípadne zistenú odlišnosť v pomeroch do minulosti, či budúcnosti a posúdiť jej možný dopad na už určenú výšku výživného a opodstatnenosť jej odlišného určenia. Bez právneho významu sú tak námietky otca spočívajúce v tom, že dohodu o výške výživného v rozvodovom konaní uzatvoril napriek tomu, že nezodpovedala jeho pomerom len z dôvodu, že deti nechcel podrobiť znaleckému dokazovaniu, pokiaľ išlo o výchovné prostredie. Jednak výchovný model a výška vyživovacej povinnosti sú dve odlišné, na sebe nezávislé otázky a tak nič nebránilo otcovi rodičovskú dohodu obmedziť len na zadefinovanie modelu výkonu osobnej starostlivosti o maloleté deti na čas po rozvode a výšku vyživovacej povinnosti, pokiaľ podľa jeho názoru nezodpovedala jeho komplexným osobným, majetkovým a finančným možnostiam ponechať na úvahe súdu a jednak len v tom čase (v čase uzatvorenia dohody), mohlo mať opodstatnenie produkovať námietky o nízkom príjme, nákladoch na bývanie, nákladoch na cestovné, či platenie spoločných pôžičiek, prípadne nákladoch na potreby detí, ktoré ako tvrdí komplexne stanovenú výšku výživného neodôvodňujú. Pokiaľ tu totiž už je existujúce súdne rozhodnutie o výške výživného, tak platí, že pomery za rozhodné obdobie, ktoré tomuto predchádzali (12 mesiacov pred týmto rozhodnutím) a to vrátane všetkých nákladov, príjmov, počtu vyživovacích povinností, nákladov na potreby mal. detí (bez ohľadu na to, v akom rozsahu boli podrobené dokazovaniu), sú považované bez akejkoľvek následnej polemiky za zodpovedajúce tejto výške a preskúmať ich správnosť neprichádza do úvahy. Vychádzajúc tak z tejto premisy, predpokladom pre to, aby bolo možné v období bezprostredne predchádzajúcom takto určenému výživnému v prospech maloletých detí, stanoviť odlišnú výšku výživného (nižšiu ako žiada otec), mohlo by k tomu dôjsť výlučne v prípade zistenia zásadnej zmeny v pomeroch účastníkov v období, ktoré je rozhodným pre určenie výšky vyživovacej povinnosti pre potreby tohto konania, v konkrétnosti teda v období 12 mesiacov spätne pred 21.06.2018. O takúto zmenu však v posudzovanej veci nešlo. V oboch rozhodných obdobiach tak vo vzťahu k rozvodovému konaniu, ako aj vo vzťahu k tomuto konaniu, totiž pomery účastníkov boli prakticky identické, keď rodičia mali rovnaký počet vyživovacích povinností, identický nehnuteľný majetok a prakticky identické príjmy, keďže vychádzajúc z potvrdení od ich zamestnávateľov u oboch z nich bol príjem len nevýznamne nižší ako v čase rozvodového konania, navyiac otec v tom čase (pokiaľ vychádza odvolací súd z obdobia 12 mesiacov pred počiatkom v tomto období určovanej vyživovacej povinnosti) nemal ani výdavok, na ktorom v ťažiskovej časti odvolanie zakladá, spočívajúci v zvýšených nákladoch na cestovanie v dôsledku rozpadu spoločnej domácnosti. Za týchto okolností pre neexistenciu zákonného predpokladu odlišných pomerov na strane účastníkov v období rozhodnom pre určenie výživného v tomto konaní v porovnaní s pomermi v období, ktoré na to bezprostredne nadväzuje a z ktorého sa vychádzalo pri schvaľovaní dohody rodičov v rozvodovom konaní, súd prvej inštancie

nemohol postupovať inak, ako výšku vyživovacej povinnosti určiť v rozsahu, aká vyplynula z dohody rodičov v rámci konania o rozvod manželstva, akým spôsobom ju tiež správne zadefinoval.

29. Vo svetle vyššie uvedeného tak nedôvodne tiež otec namieta, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nezohľadnil a nevykonal dokazovanie na aktuálny príjem matky z jej spolupráce so spoločnosťou P., či jej príjem od rodičov (za ktorý navyiac neudržateľne považoval pomoc rodičov matke a mal. deťom), tiež nezohľadnenie, že sa mu zvýšili v dôsledku odsťahovania zo spoločnej domácnosti náklady na cestovné do práce, či náklady na bývanie a splácanie pôžičiek použitých na veci patriace do BSM, čo podľa neho spôsobilo, že výška výživného nezodpovedá jeho možnostiam, keďže ide o skutočnosť (bez ohľadu na to, ktoré by aj boli spôsobilé vo výsledku výšku výživného a do akej miery ovplyvniť) vo vzťahu ku ktorým platí premisa, že sú subsumované do pomerov, v ktorých má pôvod výška výživného stanovená dohodou v rozvodovom konaní, bez ohľadu na to, či boli za tejto situácie tvrdené skutočnosti aj predmetom vykonaného dokazovania a to vo svetle nespôsobilosti ich dopadu na správnosť určeného výživného v rozvodovom konaní a v nadväznosti na to, tiež k stanoveniu odlišnej výšky výživného v tomto konaní a to pre nemožnosť revidovania týchto pomerov v kolízii s preskúmaním správnosti už stanovenej vyživovacej povinnosti.

30. Nad rámec vyššie uvedených záverov, osobitne vo vzťahu k otcom tvrdenému ťažiskovému výdavku na cestovné, odvolací súd navyiac dodáva:

31. Zákonnou povinnosťou každého rodiča je správať sa a konať tak, aby bol spôsobilý menovite vyživovaciú povinnosť k mal. deťom v adekvátnej miere zabezpečiť a vystríhať sa každého konania majúceho negatívny dopad na zabezpečenie výživy detí, v súlade s ktorou povinnosťou, nemôže byť či už tak prípadná zbytočná alebo dokonca zámerná zmena (v snahe docieľiť nižší rozsah vyživovacej povinnosti) zamestnania za menej výhodné s nižším príjmom, ale obdobné dôsledky má tiež úmyselné protiprávne konanie povinného rodiča majúceho znaky trestnej činnosti, s následkami či už priameho poklesu, alebo až straty jeho príjmov, ale tiež sekundárne navýšenia jeho nákladov v príčinnej súvislosti s takýmto protiprávnym konaním, kedy je plne namieste uplatniť princíp potenciality príjmov (príjmu neznižovaného o výdavky, ktoré vzniknú povinnému rodičovi ako dôsledok protiprávneho konania) ako to správne v konkrétnostiach posudzovanej veci vykonal tiež súd prvej inštancie, keďže skutočnosť, že prostredníctvom takéhoto konania sa povinný rodič v princípe vystavil následku objektívnej nemožnosti platiť výživné v zodpovedajúcom rozsahu, nemôže byť na ťarchu oprávnených mal. detí. Súd totiž môže na takto znížený príjem (v dôsledku otcom tvrdených nákladov) prihliadnuť len vtedy, ak k tejto skutočnosti došlo v dôsledku objektívnej a nezvratiteľnej okolnosti a nie ako následku jeho protiprávneho konania, o ktorý prípad však išlo v posudzovanej veci.

32. Uvedenou otázkou sa v princípe (i keď v okolnostiach, že došlo k strate príjmu v dôsledku výkonu trestu odňatia slobody, avšak identicky ako dôsledku protiprávneho konania z výživného povinnej osoby) vo svojej rozhodovacej činnosti zaoberali tak Ústavný súd ČR (nález ÚS ČR sp. zn. IV. ÚS 1181/07), ako aj Najvyšší súd SR (rozsudok zo dňa 20.02.2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018), s prijatými závermi ktorých súdov v tomto smere plne korešpondujú závery prijaté v posudzovanej veci, na ktorých je odvolaním napadnuté rozhodnutie v dotknutej otázke založené. Oba súdy v princípe konštatovali, že opačný výklad ustanovenia § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine by viedol k absurdným dôsledkom, medziiným k tomu, že povinný by sa svojim úmyselným násilným konaním (v tam uvedených prípadoch s následnou väzbou a právoplatným uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody) „zbavil“ (alebo mohol „zbaviť“) svojej vyživovacej povinnosti, čo je v princípe aplikovateľné aj na podmienky posudzovanej veci, keď sa otec domáha nižšieho rozsahu výživného odkazom na vznik nákladov, ktoré mu vznikli potom, ako musel v dôsledku protiprávneho konania miereného voči matke mal. detí a za ktoré bol právoplatne odsúdený (i keď nie na nepodmienečný trest) opustiť spoločnú domácnosť, zmeniť bydlisko a zvýšili sa mu ako tvrdí náklady na cestovné do práce, čím mu zostalo menej prostriedkov, ktoré môže využiť na výživné v prospech mal. detí. Pokiaľ by sa totiž trestnej činnosti nedopustil, tieto súvisiace náklady mu nemuseli vzniknúť a tak nemôžu otcovi privodiť právnu ochranu v podobe jeho „zbavenia“ sa, či požadovanej redukcie vyživovacej povinnosti, keďže maloleté deti sú z hľadiska zákona prioritne chránenými osobami a právny mechanizmus daný Zákonom o rodine im priznáva právnu ochranu aj pred takýmto konaním povinného rodiča. Z uvedeného dôvodu preto aj v prípade neexistencie dohody o výške výživného, by tento výdavok výšku vyživovacej povinnosti otca na ťarchu mal. detí nebol spôsobilý ovplyvniť. Tvrdená zaťaženosť dlhmi, majúcimi pôvod v BSM a ich vyporiadaním medzi bývalými manželmi, sa bude nepochybne zaoberať súd v rámci konania o vyporiadanie BSM. Pokiaľ

rodičia matky tejto vypomáhajú, je to zrejmy dôsledok nutnosti suplovania neplnenia si v zodpovedajúcej výške vyživovacej povinnosti otca s cieľom zabezpečenia nevyhnutných potrieb mal. detí, keďže zjavne príjem matky bez ohrozenia jej základných potrieb, pri splácaní hypotéky a participovaní na nákladoch na bývanie tiež mal. detí, vzhľadom na jeho výšku objektívne nepostačuje. Pomoc starých rodičov zo strany matky, tak rozhodne nemožno považovať za príjem matky, rovnako ako na strane otca nemožno za jeho naturálny príjem považovať to, že mu rodičia ako uvádzal v priebehu konania pred súdom prvej inštancie bezplatne poskytujú bývanie (v odvolacom konaní protichodne už tvrdí, že im platí 150,- Eur mesačne).

33. Nespôsobilé k odlišnému, v prospech otca požadovanému rozhodnutiu, sú tiež jeho námietky prostredníctvom ktorých sa dožaduje výšky výživného v rozsahu stanovenom neodkladným opatrením, či namieta stratu spotrebného charakteru výživného pokiaľ je určované za dobu minulú.

34. Neodkladné opatrenie neprejudikuje vec samu a pre jeho potreby sa teda nedokazujú, ale len v miere nevyhnutnej osvedčujú potrebné skutočnosti, v konkrétnostiach pri výživnom jeho výška v rozsahu nie pomerom a potrebám zodpovedajúca, ale len nevyhnutná. Určením vyživovacej povinnosti do minulosti (rozumej v danej veci od podania návrhu) výživné rozhodne nestráca svoj spotrebný charakter, reálne ide len o premietnutie do praktického života dôsledkov nezodpovedného prístupu povinného rodiča, ktorý musí druhý rodič, ktorý výkon osobnej starostlivosti o mal. deti fakticky vykonáva a náklady na ich potreby znáša v dotknutom období v ktorom vyživovacia povinnosť nie je riadna plnená, preklenúť aj za cenu obmedzenia vlastných potrieb a nad participačný podiel, ktorý mu vo svetle zákonných kritérií prináleží, pričom produkovaná „obava“ otca (naviac pri stanovenej výške výživného), že výživné by mohlo byť matkou použité prípadne na iný účel, sa javí za týchto okolností ako účelová a šikanózna.

35. Odvolacie námietky otca tak v plnom rozsahu neboli dôvodnými.

36. S poukazom na vyššie uvedené, keďže odvolací súd dospel k záveru o vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia vo všetkých jeho častiach, rozsudok súdu prvej inštancie, ako vecne správny, za súčasného záveru tiež o správnosti rozhodnutia v časti o vyčíslení zročného výživného (správnosť ktorého otec nenapádal), tiež o výške splátok zročného výživného (rozloženého správne do obdobia max. troch rokov vo vzťahu ku každému dieťaťu) a v konečnom dôsledku tiež o trovách konania, podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

37. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

38. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

39. V mimosporových konaniach upravených CMP platí vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení zásada, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, čo znamená, že každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimku a to v zmysle § 55, umožňujúceho náhradu trov konania priznať, ak je to spravodlivé s ohľadom na okolnosti prípadu, pričom zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Zákonodarca konštatoval, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní, zároveň je však potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu ustanovenia § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní.

40. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

41. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

42. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu Trenčín pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolaťel domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa Exekučného poriadku, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.